



Съобщение за пресата

Люксембург, 4 декември 2019 г.

Фискално управление в ЕС — необходимо е изискванията към държавите членки още повече да се засилят и те да бъдат по-добре наблюдавани, твърдят одиторите

Според нов доклад на Европейската сметна палата (ЕСП) ЕС трябва да засили още повече правните изисквания към националните бюджетни рамки и по-добре да наблюдава прилагането им на практика от държавите членки. В няколко аспекта тези изисквания са по-слаби от международните стандарти, а Европейската комисия няма достатъчно информация за това дали държавите ги прилагат правилно. Одиторите предупреждават за риска от разминаване между оценките на Комисията и тези на независимите фискални институции (НФИ) относно изпълнението на фискалните правила на ЕС от държавите членки, както и за ограничената ефективност на Европейския фискален съвет поради факта, че той не е напълно независимо от Комисията.

В усилията си да преодолее първопричината за финансовата криза и да подобри фискалното управление, особено в еврозоната, Комисията реши да допълни фискалната рамка на ЕС с обвързващи национални разпоредби. Тя поиска от държавите членки, наред с другото, да създадат НФИ, национални фискални правила и многогодишни бюджетни рамки. Одиторите провериха дали изискванията на ЕС са укрепили националните бюджетни рамки и дали Комисията прави оценка на тяхното прилагане от държавите членки.

„Законодателните действия на ЕС дадоха тласък за укрепване на фискалните политики, провеждани от държавите членки“, заяви **Михаилс Козловс** — членът на ЕСП, отговарящ за доклада. *„Правните разпоредби на ЕС за националните бюджетни рамки обаче са фрагментирани и могат още да се подобрят“.*

Броят на националните фискални правила и на НФИ се е увеличил значително след първата директива на ЕС през 2011 г., която определя минимални изисквания за бюджетните рамки на държавите членки. Въпреки това одиторите установиха, че редица изисквания не съответстват на стандартите и добрите практики, определени от МВФ и ОИСР, в частност относно средносрочните бюджетни рамки и НФИ. Ако предложената през 2017 г. нова директива на ЕС бъде одобрена, тя ще коригира много от установените слабости, но не

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на специалния доклад, приет от Европейската сметна палата. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

всички. Един пример, който одиторите привеждат, е коригиращият механизъм — все още не е ясна дефиницията за обстоятелствата, при които той се активира.

Комисията се е забавила с проверката за съответствие на националното законодателство с изискванията на ЕС поради редица причини, но също и поради фактори извън нейния контрол. Освен това според одиторите нейните оценки за това как държавите членки действително прилагат тези изисквания или все още не са направени, или са направени твърде рано, за да имат значение, и поради това са с ограничена информативна стойност. Понастоящем мониторингът на Комисията се основава на информацията, предоставена от държавите членки, която е насочена предимно към институционалната структура, и в по-малка степен към действителното функциониране на бюджетните рамки.

Независимите фискални институции проверяват дали държавите спазват националните фискални правила, а някои проверяват и съответствието им с фискалните правила на ЕС. В последния случай Комисията и независимите фискални институции понякога са стигали до различни заключения. Една от причините за това е, че Комисията може да използва дискреционните си правомощия и да приема „извънредни обстоятелства“ като основание за смекчаване на изискванията за коригиране към държавите, които все още не са постигнали своите средносрочни бюджетни цели.

В доклада се подчертава, че създаването на Европейски фискален съвет (ЕФС), който има за задача да прави оценка на фискалната рамка на ЕС и на това дали фискалната позиция на равнището на еврозоната и на национално равнище е подходяща, е било добра стъпка. Въпреки това има необходимост от засилване на неговата роля и независимост. Понастоящем ЕФС е консултативен орган към Комисията, която не е обвързана с принципа „изпълнение или обяснение“ и може да игнорира неговите предложения и препоръки, без да представя каквито и да е мотиви или подходящо обяснение.

Сметната палата препоръчва на Комисията:

- да преразгледа изискванията към националните бюджетни рамки, като отчита международните стандарти и добрите практики;
- да се стреми да получава по-голяма увереност за функционирането на бюджетните рамки;
- да подобри сътрудничеството с НФИ, за да се сведат до минимум различията в оценките за съответствие;
- укрепи Европейския фискален съвет.

Бележки към редакторите

Държавите членки запазват своя суверенитет по отношение на бюджетните политики, но координацията на политиките е необходима, за да се избегне разпространението на отрицателните последици и заплахите за паричната стабилност в еврозоната. Комисията оценява съответствието на проектите на бюджетни планове и програмите за стабилност и за конвергенция на държавите членки с фискалните правила на ЕС.

Националните бюджетни рамки се състоят от договорености, процедури, правила и институции, на които се основават бюджетните политики, в т. ч. статистиката, прогнозите,

годишното бюджетиране, средносрочните бюджетни рамки, независимите фискални институции, фискалните правила и механизмът за корекции.

Специален доклад № 22/2019 „Изисквания на ЕС към националните бюджетни рамки — необходимо е по-нататъшно засилване на рамките и по-добър мониторинг върху изпълнението им“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu) на 23 езика на ЕС. През изминалите години ЕСП е одитирала корективната и превантивната част на Пакта за стабилност и растеж, както и процедурата при макроикономически дисбаланси.

Лице за контакт с пресата за този доклад

Damijan Fišer — Ел. поща: damijan.fiser@eca.europa.eu

Тел.: (+352) 4398 45510 / Моб.: (+352) 621 55 552 224